

Propojování formálního a neformálního vzdělávání včetně zájmového (FNV)

Workshop 2

CKP Ostrava

Jiří Bakončík

17.5.2019

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

Centra kolegiální podpory NIDV

Brno

Plzeň

Ústí nad
Labem

Ostrava

Praha a
střední
Čechy

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

MS
MT
MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

Program

- Organizační informace
- Evaluace a poznatky z evaluace vzdělávacích programů
- Děti, žáci a účastníci programů se SVP
- Sdílení zkušeností s tvorbou a realizací programů pro účastníky se SVP
- Kde hledat informace a podporu

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

Informace o stavu zpracování výstupů projektu

- **Jak si vedeme**
 - Plnění výstupů
 - Harmonogram

- **Problematika zpracování vzdělávacích programů**
 - Poznatky z tvorby programů
 - Poznatky ze zpracovávání programů do šablony

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

Informace o stavu zpracování výstupů projektu

- **Jak probíhá propojování formálního a neformálního vzdělávání?**
 - Jaký přínos v dosavadní spolupráci vidí zástupci NFV a jaký zástupci FV?
 - Kde jsou rezervy nebo další možnosti?
 - Co pro to můžeme udělat?
- **Nějaké další nápady, nebo poznatky?**

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

MŠMT
MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

Informace o činnosti CKP

- Metodická pomoc a supervize
- Workshopy, tematická setkání, konzultace
- Termínový harmonogram roku 2019

Tematická setkání: 8.2., 29.3., 11.10., 29.11.

Workshopy: 17.5., 15.11.

Celostátní konference: 26. a 27.9. 2019 Praha

- Reflektivní zprávy

- Změna telefonního čísla: **770 179 947**

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

EVALUACE

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

Evaluace a evaluace programů

- **Co je evaluace**
- Evaluace je systematické zkoumání k stanovení hodnoty určitého programu, opatření nebo postupu, jež je založeno na přesných metodách, kritériích, standardech a indikátorech. (Descy, 2005)
- Evaluace je činnost sestávající ze tří fází:
 - a) Sběr informací umožňujících konstatovat, jak určitý systém funguje.
 - b) Identifikace toho, které elementy systému nefungují podle stanovených standardů.
 - c) Realizace snahy o zlepšení situace. (Pfeifer, 2001)

Evaluace a evaluace programů

- **Smysl evaluace**
- Kontrola a monitorování procesů a výsledků činností a postupů.
- Výsledky slouží k:
 - Vyhodnocení silných a slabých stránek
 - Zahájení a provádění změn
 - Plánování
 - Sebereflexi zaměstnanců
 - Zefektivnění činností

Evaluace a evaluace programů

- **Praktické zkušenosti tvůrců s prováděním evaluace programů**
 - Jaké techniky, postupy, materiály používáte při evaluaci?
 - Co se osvědčilo?
 - Kde vznikaly problémy a jak byly řešeny?

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

ABBBA – komplexní přístup k hodnocení vzdělávací akce

A Před začátkem vzdělávací akce / vzdělávacího programu

Vstupní vyhodnocení realizované před zahájením vzdělávací akce je zaměřeno na získání potřebných základních údajů o účastnících včetně zjištění podstatnějších rozdílů v jejich obecné vědomostní úrovni a eventuálních dispozic k učení včetně základní studijní motivace.

B Na začátku vzdělávací akce / vzdělávacího programu

Vyhodnocení realizované při zahájení vzdělávací akce je zaměřeno na vědomostní úroveň účastníků vzhledem k tematice kurzu. Zároveň je zaměřeno na zjištění očekávání účastníků.

B Během vzdělávací akce / vzdělávacího programu

Vyhodnocení realizované v průběhu vzdělávací akce je zaměřeno na poskytování zpětné vazby účastníkům i školiteli, na „*ohodnocení*“ studijního úsilí.

B Na konci vzdělávací akce / vzdělávacího programu

Vyhodnocení realizované na konci vzdělávací akce je zaměřeno na celkovou evaluaci vzdělávací akce.

A Po vzdělávací akci / vzdělávacím programem

Vyhodnocení realizované po vzdělávací akci je zaměřeno na získání údajů o tom, kolik vědomostí a dovedností v účastnících zůstalo a v jaké míře je uplatňují ve své každodenní praxi.

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

Evaluace a evaluace programů

- **Na co si dát pozor**

- Správné nastavení cílů a kritérií (indikátorů) jejich splnění
- Evaluace nebo jen statistika
- Používání vhodných nástrojů vzhledem k respondentům
- Objektivita vyhodnocení získaných dat
- Zjištění – příčina - důsledek

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

VZDĚLÁVÁNÍ ŽÁKŮ SE SPECIÁLNÍMI VZDĚLÁVACÍMI POTŘEBAMI

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

MS
MT
MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

Děti, žáci a účastníci vzdělávání se SVP

- **Právní ukotvení**

- §§16 a 17 zákona č. 561/2004 Sb. o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon),
- Vyhláška č. 27/2016 Sb., o vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků nadaných

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

Děti, žáci a účastníci vzdělávání se SVP

- **Definice**

Dítětem, žákem, či studentem (dále jen „žák“) se speciálními vzdělávacími potřebami je žák, který k naplnění svých vzdělávacích možností nebo k uplatnění a užívání svých práv na rovnoprávném základě s ostatními, potřebuje poskytnutí podpůrných opatření vyplývajících z jeho individuálních potřeb na základě jeho zdravotního stavu, odlišného kulturního prostředí nebo jiných životních podmínek.

EVROPSKÁ UNIE
 Evropské strukturální a investiční fondy
 Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

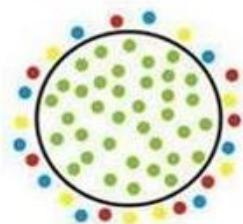

Možnosti vzdělávání žáků se SVP

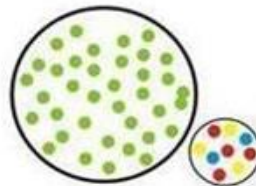
- Možnosti vzdělávání

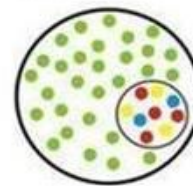
inkluzie

exkluze

segregace

integrace

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

Některé pojmy

- **Podpůrná opatření (PO)**

- Podpůrná opatření prvního stupně uplatňuje škola nebo školské zařízení i bez doporučení školského poradenského zařízení.
- Podpůrná opatření druhého až pátého stupně lze uplatnit pouze s doporučením školského poradenského zařízení.
- Škola může místo doporučeného podpůrného opatření přijmout po projednání s příslušným školským poradenským zařízením a s předchozím písemným informovaným souhlasem zletilého žáka, nebo zákonného zástupce žáka jiné podpůrné opatření stejného stupně, pokud to neodporuje zájmu žáka

Některé pojmy

- **Plán pedagogické podpory (PLPP)**

- Závazný dokument napomáhající zajištění podpůrných opatření u žáka.
- PLPP zpracovává škola pro žáka od prvního stupně podpůrných opatření, a to na základě potřeb úprav ve vzdělávání nebo zapojení do kolektivu.
- S PLPP je seznámen žák, zákonný zástupce žáka a všichni vyučující.
- Obsahuje popis obtíží žáka, stanovení cílů podpory a způsobů vyhodnocování naplňování plánu.

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

Některé pojmy

- **Individuální vzdělávací plán (IVP)**

- Zpracovává škola pro žáka od druhého stupně podpůrných opatření, a to na základě doporučení školského poradenského zařízení (ŠPZ) a žádosti zletilého žáka nebo zákonného zástupce.
- IVP vychází ze školního vzdělávacího programu (ŠVP).
- Obsahuje mj. údaje o skladbě druhů a stupňů podpůrných opatření poskytovaných v kombinaci s tímto plánem.
- IVP vyhodnocuje ŠPZ ve spolupráci se školou nejméně jednou ročně. Sám je podpůrným opatřením, a navíc definuje další PO.

Podpora v oblasti společného vzdělávání

- **Projekt: Podpora společného vzdělávání v pedagogické praxi (APIV B).**
 - Centra podpory školám v oblasti společného vzdělávání při krajských pracovištích NIDV
 - web projektu www.inkluzevpraxi.cz.

EVROPSKÁ UNIE
 Evropské strukturální a investiční fondy
 Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

Podpora v oblasti nadání

- **Talentcentra NIDV**
 - Centra nabízí školám, pedagogům, třídním kolektivům i jednotlivým žákům řadu aktivit podporujících rozvoj jejich nadání
 - V každém kraji ČR působí koordinátor podpory nadání
 - Web: www.talentovani.cz

EVROPSKÁ UNIE
 Evropské strukturální a investiční fondy
 Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

Aktivita

- **Jak, v oblasti práce s žáky se SVP, spolupracujete na úrovni pracovníci v FV (učitelé, vychovatelé, asistenti ped....) a pracovníci v NFV (vedoucí, lektori, ...)?**
 - Před zahájením celého vzdělávacího programu
 - Před vzdělávací jednotkou (aktivitou)
 - Po ukončení vzdělávací jednotky (aktivity)
 - Po ukončení celého vzdělávacího programu

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

Žáci se SVP dle potřeby podpory

Žáci s potřebou podpory ve vzdělávání z důvodu zdravotního stavu

- Žáci tělesně, zrakově či sluchově postižení, žáci s lehkým mentálním postižením, žáci s kombinovanými vadami a žáci se zdravotním oslabením, dlouhodobou nemocí či lehčími zdravotními poruchami vedoucím k poruchám učení.

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

Žáci se SVP dle potřeby podpory

Žáci s vadami řeči

- Vadami řeči rozumíme poruchy zpracování jazykové informace, a to jak na jejím příjmu, tak při její produkci.
 - a) Afázie: porucha produkce nebo porozumění řeči.
 - b) Dysfázie: porucha produkce nebo porozumění řeči (lehčí než afázie).
 - c) Dysartrie: porucha artikulace.
 - d) Dyslalie: patlavost dětí u opožděného vývoje řeči.
 - e) Mutismus: němota.
 - f) Ataktická (Skandovaná) řeč u poruch mozečku.

Žáci se SVP dle potřeby podpory

Žáci se specifickými poruchami učení,

- Dyslexie: poruchu schopnosti naučit se číst běžnými metodami a porozumět čtenému textu.
 - a) Dysortografie: ztížená schopnost osvojit si pravopis.
 - b) Dysgrafie: obtíže s písemnou formou projevu.
 - c) Dyskalkulie: specifická porucha počítání a práce s matematickými symboly.
 - d) Dismúzie: porucha související s hudebními schopnostmi.
 - e) Dyspinxie: porucha charakteristická nízkou úrovní kresby.
 - f) Dyspraxie: porucha obratnosti.

Žáci se SVP dle potřeby podpory

Žáci s poruchami pozornosti

- **ADD** (porucha pozornosti): vývojová porucha charakteristická problémy s udržením pozornosti při aktivitách. Typické jsou problémy s organizací aktivit a řešením úkolů vyžadujících soustředění, zapomětlivost, snadné rozptýlení vnějšími podněty, obtíže s vnímáním pokynů, obtíže postupovat podle instrukcí a dokončit zadané úkoly.
- **ADHD** (poruchu pozornosti s hyperaktivitou): vývojová porucha charakteristická nepřiměřeným stupněm pozornosti, hyperaktivity a impulzivity. Obtíže jsou často spojené s neschopností dodržovat pravidla chování a provádět opakovaně po delší dobu určité pracovní výkony.

Žáci se SVP dle potřeby podpory

Žáci s poruchami chování

- Jedná se o negativní odchylky v chování od normy, kdy žák nerespektuje normy chování na úrovni, která odpovídá jeho věku a rozumovým schopnostem, přestože je chápe, rozumí jim, ale nepřijímá je nebo se jimi nedokáže řídit, protože v dané chvíli nebo trvale není schopen ovládat svoje chování.
- Poruchové chování obecně vymezují tři následující znaky:
 - a) chování nerespektující sociální normy;
 - b) neschopnost udržovat přijatelné sociální vztahy;
 - c) agresivita jako rys osobnosti nebo chování.

Žáci se SVP dle potřeby podpory

Žáci z odlišných kulturních a životních podmínek

- Žáci, kteří pocházejí z prostředí s nízkým sociálně kulturním statusem, žáci s nařízenou ústavní výchovou nebo žáci s nařízenou ochrannou výchovou.

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

Žáci se SVP dle potřeby podpory

Žáci, jejichž mateřským jazykem není čeština

- Žáci, jejichž mateřským jazykem není čeština. Jsou to žáci z rodin cizinců, kteří pobývají na území ČR na základě práva k pobytu nebo na základě oprávnění za účelem výzkumu. A dále žáci z rodin azylantů, osob požívajících doplňkové ochrany, žadatelů o udělení mezinárodní ochrany nebo osob požívajících dočasné ochrany.

EVROPSKÁ UNIE
 Evropské strukturální a investiční fondy
 Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

Žáci se SVP dle potřeby podpory

Žáci nadaní a mimořádně nadaní

- Za **nadaného žáka** se považuje žák, který při adekvátní podpoře vykazuje ve srovnání s vrstevníky vysokou úroveň v jedné či více oblastech rozumových schopností, v pohybových, manuálních, uměleckých nebo sociálních dovednostech.
- Za **mimořádně nadaného žáka** pak žák, jehož rozložení schopností dosahuje mimořádné úrovně při vysoké tvořivosti v celém okruhu činností nebo v jednotlivých oblastech rozumových schopností, v pohybových, manuálních, uměleckých nebo sociálních dovednostech.

EVROPSKÁ UNIE
 Evropské strukturální a investiční fondy
 Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

Žáci nadaní a mimořádně nadaní

- Žáci nadaní a mimořádně nadaní jsou považováni za žáky se speciálními vzdělávacími potřebami, **jen v případě, že mají přidružené speciální vzdělávací potřeby**. Typicky žáci s takzvanou dvojí výjimečností.
- Mezi nejobvyklejší kombinace rozumového nadání a speciálních vzdělávacích potřeb patří:
 - a) Nadání a specifické vývojové poruchy učení (například dyslexie, dysortografie, dysgrafie).
 - b) Nadání a poruchy pozornosti (ADHD, ADD).
 - c) Nadání a Aspergerův syndrom.

Zdroj.: <http://www.msmt.cz/file/44243?highlightWords=ŽÁCI+SPECIÁLNÍMI+VZDĚLÁVACÍMI+POTŘEBAMI>

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

- **S jakými žáky se SVP se při své práci nejvíce setkáváte?**

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

- **Vyberte jednu vyučovací jednotku, činnost nebo aktivitu z vámi připravovaného programu a navrhňte vhodná opatření pro zapojení žáka se SVP (dle potřeby podpory)**
 - Žák s vadou řeči
 - Žák s poruchou chování (poruchy pozornosti)
 - Žák s poruchou učení (dyslexie, dysgrafie nebo dyskalkulie)
 - Žák nadaný

Závěr a zpětná vazba

- **Diskuse k problematice práce s žáky se SVP v NFV**
- **Obecná diskuse a řešení problémů spojených s projektem**
- **Návrhy na obsah dalších setkání**
- **Zpracování zpětné vazby k workshopu**

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

Děkuji za pozornost a za Váš čas.

Jiří Bakončík

bakoncik@nidv.cz

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

Informační zdroje

- Další zdroje informací
 - <http://www.msmt.cz/vzdelavani/8-informace-pro-skolska-zarizeni-pro-zajmove-vzdelavani?highlightWords=z%C3%A1jmov%C3%A9>
 - <http://www.msmt.cz/vzdelavani/14-informace-ke-vzdelavani-nadanych-zaku>
 - <http://www.talnet.cz>
 - <http://www.talentovani.cz/>

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

